

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt VII. Honorius III. a Episcopo Bononiensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

CAPVT VII.

Honorius III. ^a *Episcopo Bononiensi.*

Olim scribentibus nobis venerabili fratri nostro Episcopo Mutinensi, ut accedens personaliter Florentiam, Potestatem, Conciliarios, & populum civitatis moneret efficaciter, & induceret ad satisfaciendum de damnis, & iniuriis irrogatis venerabili fratri nostro Episcopo, & Ecclesiis^b Fesulanis, & si necesse foret, censuris ecclesiasticis coarctaret: idem Mutinensis mandatum nostrum quoad monitionem diligentius executum, datis induciis, contra testes lite non^c contestata processerat. Quare nos revocato processu Commune Florent. quia^d banniverat eundem Episcopum Fesulanum contra Deum, & Ecclesie libertatem, propter injuriam banni in expensas, & damna tali occasione secuta, taxatione juramento premissio^e in mille libris usualis monetæ prædicto Episcopo Fesulanensi sententialiter duximus condemnandum.

NOTÆ.

^a **H**onorius III. In hac sexta collectione, & in quinta, sub hoc titulo *capite unico*, tantum legitur *Bononiensi Episcopo*: sed inscriptionem & literam hujus textus restituo ex Vghellio *rom. 3. Sicilia sacra, fol. 32. 1.* In Fesulana Ecclesia casus hujus textus ita contigit. Ideprandus patriâ Lucensis, consecratus fuit in Episcopum Fesulanum ab honorio III. qui Præful dum suam exordiretur Ecclesie administrationem, à republica Florentina non modo gravibus litibus implicitus, sed propemodum oppressus, Florentinis impellentibus exul excessit. Sed cum ad Honorium Episcopus provocasset, primum ejus causa cognitio Mutinensi Episcopo demandata est, postea novis difficultatibus emergentibus, in præfenti rescripsit idem honorius; & anno undecimo sui Pontificatus alteram scripsit epistolam de hac re Episcopo Florentino, quam ex registro eiusdem Pontificis desumptâ (Grave valde gerimus, & indignum, quod cives Florentini venerab. fratrem nostrum Episcopum Fesulanum in Episcopalis dignitatis injuriam, & Apostolicæ Sedis contemptum exulare compellunt, bonis Episcopii sui, & Ecclesiarum eiusdem, reverentiâ divinâ; & nostrâ postposita occupatis. Et quidem si amor, quem ad civitatem habemus, motum nostri animi non cohiberet, jam fecissemus eos, pœna docente, cognoscere quantum doleremus de gravaminibus, & iniuriis ab eisdem ipsi Episcopo irrogatis. Sed nec tu in iis excusare negligentiam tuam potes, qui cives ipsos, tum pro salute animarum suarum, quarum tibi est sollicitudo commissa; tum pro compassione ipsius Episcopi deberes ab iniuriis hujusmodi refrenasse. Licet igitur causa hujusmodi venerabili fratri nostro Episcopo Faventino, & collegis ejus jam dudum fuerit ab Apostolicâ Sede commissa; quia tamen propter civium ipsorum diffugia nondum est processus habitus in eadem, ipsam ad examen nostrum duximus revocandam: ideoque mandamus tibi, quatenus potestati, Consiliariis, & populo ejusdem civitatis injungas, ut in Kalendis februarii proximis, quas eis terminum peremptorium assignamus, per procuratores idoneos, & sufficientes compareant coram

D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. V.

nobis, eidem Episcopo super invasione, destructione, ac detentione bonorum Episcopii sui, & Ecclesiarum ejus exhibituri, quod ordo poposcerit rationis; aut composituri, si fieri poterit, cum eodem denunciando eisdem, quod etsi non sufficienter ad defendendum & ad componendum transumperint ad terminum supradictum, nos nihilominus in negotio ipso quantum suadebit ratio procedemus. Datum Lateran. decimo Kalendas Januarii, Pont. n. anno undecimo. Anno verò 1228. inter Florentinos Ideprandumque lite composita, Gregorius IX. anno primo sui Pontificatus, ad diuturnius pacis stabilimentum, Ecclesiam sanctæ Mariæ in Campo Florentiæ Fesulano Episcopo attribuit, editâ sequenti bullâ, quam tamen etiam Ammiratus Junior afferat ad catalogum Fesulanorum Episcoporum, nos tamen hic scribendam curavimus: (Controversia, quæ inter te, & cives Florentinos suborta fuerat, nostrâ provisione sopitâ, quia vidimus, quod ex cohabitatione Fesulani Episcopi major inter eum, & Commune Florentinum poterat concordia provenire, & major Episcopatus Fesulani securitas, & utilitas procurari, Ecclesiam sanctæ Mariæ de Campo cum pertinentiis suis tibi providimus conferendam. Ut igitur hæc nostra provisio perpetuam obtineat firmitatem, præfatum Ecclesiam cum pertinentiis suis de fratrum nostrorum consilio tibi, & successoribus tuis perpetuo jure concedimus liberam, & exemptam, non obstante quod in literis venerab. fratris nostri Episcopi Florentini, & publico instrumento, quibus suum super hoc expressit assensum, nihil de Capituli continebatur assensu, cum nos ejus supplendum duxerimus in hac parte defectum. Nulli ergo omnino hominum liceat hæc nostræ concessionis paginam infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum se noverit incursum. Datum Lateran. 2. id. Januar. Pontif. nostri anno 1.)

^b *Fesulani.*) Fesula per vetusta civitas Italiæ est in Provincia Etruriæ, cujus meminerunt Silii Italicus, ibi;

Et sacri interpretis Flaminis Fesula.
Diodorus Siculus lib. 20. cujus initium, & progressum

gressum refert Vghellius tom. 3. Italia sacra, fol. 272. Habet Ecclesiam Cathedralē à primis Ecclesiarum saculis à sancto Romulo constructam eius primo Episcopo.

c *Lite non contestat.*) Contra dicta supra in cap. 1. ut lite non contest.

d *Banniverat.*) Id est exulaverat, nam bannus accipitur pro exilio, ut probavi in cap. 2. supra, de purgat. canonic. & in presenti notavit Cironius.

e *Mille libris.*) Injuria enim gravis aestimatur cum fori Ecclesiastici præscriptio contemnitur,

cap. non placuit 16. questione 7. ibi : Non placuit laicum statuendi in Ecclesia habere aliquam potestatem, cui obsequenti manet necessitas, non auctoritas imperandi. Et quemadmodum curialibus injuria irrogata non ipsos dumtaxat tangit, sed ad Regiæ dignitatis offensam spectat, ut loquitur Fredericus lib. 3. constit. Sicul. tit. 33. cap. 1. Ita & offensa clericorum ad Christum pertinet, ut exprimitur lib. 6. Capitul. cap. 98. ideoque eo casu penam anathematis statuit Synodus Constantinopolitana relata in cap. accusatio 2. quest. 7.

CAPUT VIII.

a Gregorius IX.

In nostra, & fratrum nostrorum presentia proposuistis, quod cives Brixien. protestationibus damnorum illatorum adinvicem, quæ propter multas civiles discordias incurrerant, plurimum aggravati, statutum editum de non petendo, vel recipiendo in posterum restorationes huiusmodi à Communi generaliter approbarent, & firmarunt etiã juramento. *Et infra:* Cũ igitur aliud sit damnorum restauratio, quam satisfactio expensarum; & ideo juramento exhibito super damnorum articulo, intelligi non debeat, quod factum expensarum fuerit comprehensum: mandamus quatenus juramento non obstante prædicto) auctoritate nostra provideas, quod dictum Commune pro bono concordie ad expensarum satisfactionem aliquid contribuat, juxta tuæ discretionis arbitrium à te, sicut expedierit, moderandum.

NOTÆ

a **G**regorius IX.) Non exprimitur cui Prælato Pontifex referbat; credi tamen potest referbere Episcopo Brixienfi; de qua diocesi egi in cap. tua de procurat. Decernit autem Gregorius in presenti, post sedatas dissensiones civiles inter cives Brixienfes, & milites eiusdem civitatis, ut referunt Hostiensis, & Innocentius in presenti, populum Brixiensem posse repetere expensas, et si juramento promiserit damna illata occasione hu-

jusmodi dissensionum non repetiturum; & magna cum ratione, nam cum juramentum non extendatur ad ea, de quibus actum, vel cogitatum non fuit, cap. Quintavallis, de jurejur. & in propria, & stricta interpretatione appellatione damnorum non veniunt expensæ, l. 3. ff. de damno infecto; ideo et si populus Brixienfis juramentum promississet se non repetiturum damna occasione discordiarum accepta, rectè tamen potest expensas repetere,

CAPUT IX.

a Idem.

Si culpâ tuâ datum est damnum, vel injuria irrogata, seu aliis irrogantibus opem forte tulisti, aut hæc imperitiâ tuâ, sive negligentia evenerunt, jure super his satisfacere te oportet, nec ignorantia te excusat, si scire debuisti ex facto tuo injuriam verisimiliter posse contingere, vel jacturam. Quod si animalia tua nocuisse proponas, nihilominus ad satisfactionem teneris, nisi ea dando passis damnum, velis liberare te ipsum quod tamen ad liberationem non proficit, si fera animalia, vel quæ consueverunt nocere, fuissent; & quam debueras, non curasti diligentiam adhibere. Sanè licet qui occasionem damni dat, damnum videatur dedisse: fecus est tamen in illo dicendum, qui ut non accideret, de contingentibus nihil omisit.

NOTÆ